

Інформаційний бюлетень

DAAD

Deutscher Akademischer Austausch Dienst
German Academic Exchange Service

Зміст номера

Зміна у керівництві.
Перша жінка на чолі
служби обмінів

Сторінка 2

Десять років підтримки
демократичних спільнот
у Східній Європі

Сторінка 3

Програма DAAD
"Підтримка демократії в
Україні" на 2011 рік

Сторінка 4

ІЦ DAAD у Києві тепер
на Facebook;

Заходи щодо німецької
культури та літератури у
Сімферополі, Керчі,
Євпаторії та Ялті

Сторінка 5

Міжнародні стипендії в
сфері захисту
навколишнього
середовища для
молодих керівників

Сторінка 6

60-річний ювілей
повторного заснування
DAAD

Сторінка 7

Навчання у магістратурі
в Німеччині.
Український досвід

Сторінка 8

Impressum

Видає:

DAAD-ІС Київ
03056 Київ

Відповідальний:

Флоріан Кюхлер

Редакція:

Софія Сакач

Павло Подкамінний

Павло Липовка

Контакт:

Тел.: +38044 406 82 69
E-Mail: info@daad.org.ua

Bilder: © DAAD

Декілька днів тому розпочався новий навчальний рік традиційним для України святкуванням «Дня знань». «Знання – це сила» - стверджує давнє прислів'я, яке набуває все більшого значення в нашому сучасному науковому суспільстві. Таким чином, кожен день мав би бути «Днем знань», що збагачує нас в академічному плані та веде нас особисто та суспільство загалом до успіху. Міжнародні стипендійні програми та програми обміну DAAD роблять суттєвий внесок у збагачення науковців, викладачів, студентів наших двох країн, які прагнуть знань та співпраці і, таким чином, зміцнюють стосунки між науковими ландшафтами наших країн.

Новий навчальний рік несе з собою, як завжди, зміни: Інформаційний центр DAAD у Києві здобув не лише нового керівника у моїй особі, але й нового співробітника з надання консультацій та інформаційної роботи Павла Липовку. Про нових лекторів DAAD та мовних асистентів вже велася мова у минулому випуску інформаційного бюлетеня. Можливість встановити контакт з ними вже у цьому місяці пропонує інформаційний захід під назвою «Навчання у Німеччині», який проходить 24 вересня з 14.00 години у Гете-Інституті у Києві. В нашому центральному офісі у Бонні також відбулися зміни. Про це йдеться на наступних сторінках бюлетеня. Як вже зазначав мій попередник: «Єдине, що є незмінним – це зміни». Отже, я

сподіваюсь на цікаву співпрацю з усіма нашими партнерами, сповнену перетворень та обмінів. Спробуймо разом перетворимо кожен день на «День знань та обміну»!

Ваш

Флоріан Кюхлер

DAAD, Інформаційний центр у Києві, видання 14 | 2010

**Чат DAAD на
тему
“Стипендії”**

16 вересня з 17 до 18 години (за українським часом) основна увага буде прикута до теми стипендій. Експерти Ніколе Бернерс (DAAD) та Патрік Туссе (Відділ міжнародних зв'язків ФХ Кельн) будуть менше зупинятися на конкретних програмах, а більше давати поради щодо того, як зробити свою заяву максимально успішною і на що слід звертати увагу.

Як і на попередніх чатах, які проводилися на даному сайті, усі бажаючі можуть залишити свої запитання заздалегідь. Це можливо з понеділка, 6 вересня за адресою www.study-in.de/chat.

**Study in
Germany**

Land of Ideas

Зміна у керівництві. Перша жінка на чолі служби академічних обмінів

Проф. д-р д-р Сабіне Кунст обрана президентом Німецької служби академічних обмінів (DAAD). З її вступом на посаду 1 липня 2010 року DAAD вперше очолила жінка. Представники 232 вищих навчальних закладів Німеччини та 123 студентських об'єднань, що входять до складу DAAD, обрали на членському зібранні у Бонні Сабіне Кунст новим президентом DAAD переважною більшістю голосів. 55-річна жінка стала наступницею проф. Стефана Гортмута, який помер у лютому цього року. Сабіне Кунст у 1972 - 1979 роках вивчала біологію та політологію, а у 1979-1982 роках також інженерну гідротехніку в університеті м. Ганновер. У 1982 Сабіне Кунст отримує ступінь Dr.-Ing. В галузі біотехнології навколишнього середовища в сфері інженерно-будівельних та вимірювальних систем. У 1990 році вона здобуває другий кандидатський ступінь в сфері політології. Цього ж року вона захищає докторську дисертацію в університеті м. Ганновер. Завдяки численним науковим стажуванням по всьому світу (Китай, Південна Африка, Мексика та Бразилія) вона здобула

величезний міжнародний досвід. До того, як її обрали президентом університету м. Потсдам у січні 2007 року, вона протягом двох років посідала посаду віце-президента з питань викладання, навчання, підвищення кваліфікації та міжнародних зв'язків в університеті м. Ганновер. Сабіне Кунст заміжня та має трьох дорослих дітей. Сабіне Кунст вже більше 20 років активно працює у сфері дослідження та науки. З 2008 року вона належить до правління DAAD, а також є членом численних національних та міжнародних об'єднань.

Народжена на півночі Німеччини, інженер за фахом, Сабіне Кунст завжди вмів точно визначити цілі та із стратегічним завзяттям їх досягати, чого від тендітної жінки на перший погляд мало хто очікує. Але навіть у найважчих переговорах вона не втрачає усмішку. Про це знають також і її студенти. Розсудливе та впевнене керівництво пані Кунст привели Університет м. Потсдам до звання найбільш успішного ВНЗ Східної Німеччини.

DAAD, Інформаційний центр у Києві, видання 14 | 2010

**Розмовний клуб
німецької мови у
Києві**

Група любителів німецької мови пропонує по середах о 19.00 українцям, які вивчають німецьку мову, та зацікавленим у спілкуванні німцям **розмовну практику**, обмін досвідом, нові знайомства та затишну атмосферу. Тема для розмови може бути будь-якою. Запрошуються усі бажаючі. Участь є безкоштовною. Існує лише одне правило: усі мають говорити лише німецькою. Місце проведення: ресторан швидкого харчування «Пузата Хата», вул. Червоноармійська (Велика Васильківська), 40

**Навчальні програми
Технічного
Університету
Гамбург-Гарбург
для іноземних
студентів**

Технічний університет Гамбург-Гарбург пропонує англомовні магістерські програми, які можуть бути скомбінованими з магістерською програмою Північного інституту технологічного менеджменту та дозволяють отримати два дипломи магістра за два роки. Для пошуків пропонуються привабливі стипендії з індустрії. Подальшу інформацію Ви знайдете тут:
www.tu-harburg.de

Десять років підтримки демократичних спільнот у Східній Європі

DAADDeutscher Akademischer Austausch Dienst
German Academic Exchange Service

OPEN SOCIETY FOUNDATION

Вже протягом 10 років Німецька служба академічних обмінів (DAAD) та Інститут відкритого суспільства (OSI) фінансують стипендійні програми, які сприяють розбудові демократичного суспільства у країнах колишнього Радянського Союзу. Близько 600 стипендій щорічно видаються для молоді зі Східної Європи. DAAD та OSI інвестують більше двох мільйонів євро у програму створення мережі науковців в галузі гуманітарних, соціальних та суспільних наук.

Деякі зі стипендіатів, незважаючи на великі кар'єрні досягнення, проводять активну діяльність з метою зміцнення демократії та громадянського суспільства у Східній та Південній Європі. DAAD є ідеальним партнером для німецької програми OSI. Спільна робота розпочалася вже у 1999 році, в 2000-му було підписано першу угоду для країн Південного Кавказу та Середньої Азії. Програма стала настільки успішною, що її було розповсюджено і на Україну, Білорусь та Молдову. У 2009 році додалися ще 7 країн колишньої Югославії. Загальна кількість країн, які є учасниками програми DAAD/OSI, становить 18.

Стипендії виділяються для навчання на магістерських програмах, в аспірантурі та для наукової діяльності. Фінансування програми поділене порівну між OSI та DAAD, яка отримує кошти від Міністерства закордонних справ. Стипендії повинні сприяти покращенню викладання та досліджень у рідних країнах стипендіатів в галузі гуманітарних, соціальних та суспільних наук. Стипендіати також мають проводити діяльність, яка виходить за рамки їхньої фахової роботи для налагодження нових контактів, які їм знадобляться навіть після завершення строку дії стипендії. Таким чином, створюється фундамент для подальших міжнародних відносин.

Для стипендіатів DAAD та OSI після завершення їхнього перебування у Німеччині існує мережа Alumni, яка пропонує різні можливості сприяння. Зараз до її складу входять 575 колишніх стипендіатів.

Контакт:

Dr. Manja Hussner, DAAD, Referatsleiterin
Kaukasus und Zentralasien,
Тел.: 0228 / 882-205,

DAAD, Інформаційний центр у Києві, видання 14 | 2010

**Семінар
"Навчання
у Німеччині"**

В п'ятницю, 24 вересня, у приміщенні київського Гете-Інституту відбудуться інформаційні заходи, присвячені темі "Навчання у Німеччині". При цьому будуть представлені програми та пропозиції Гете-Інституту, DAAD, TestDaF та Німецького посольства в Україні. Зустріч буде містити багато інформації для студентів старших семестрів, аспірантів та випускників, які бажають навчатися у Німеччині.

Після презентацій у відвідувачів буде можливість поставити персональні запитання та отримати індивідуальну консультацію. Семінар матиме двомовний німецько-український формат.

Заходи розпочнуться о 14.00 годині в актовому залі Гете-Інституту (4 поверх). Вхід вільний.

Програма DAAD «Підтримка демократії в Україні» на 2011 рік

До 20 вересня 2010 р. вищі навчальні заклади або науково-дослідні установи Німеччини, які мають партнерські відносини з українськими вищими навчальними закладами або науково-дослідними установами, мають можливість подати заяву на участь у програмі Німецької служби академічних обмінів (DAAD) "Підтримка демократії в Україні". Сприяння надаватиметься орієнтованим на студентів, випускників та науковців фаховим курсам, воркшопам, семінарам або конференціям в Україні чи в Німеччині. Передбачена також підтримка пов'язаних із зазначеними заходами наукових стажувань українських вчених у німецьких ВНЗ, причетних до таких заходів. Може надаватися підтримка заходам зі сфери гуманітарних і соціальних наук (міжнародні відносини, історія, культурологія тощо) та, зокрема, правознавства (німецьке право, право ЄС, права людини тощо).

Німеччина зобов'язалася підтримувати у будь-якій формі поступове наближення України до західних спілок та організацій і сприяти всім заходам, спрямованим на політичну стабілізацію в Україні. Завдяки непересічному науковому потенціалу України і традиційно тісним зв'язкам між німецькими та українськими вищими школами Україна має найкращі передумови для стабілізації у себе демократії за допомогою обміну студентами та науковцями із німецькими вищими школами.

Детальнішу інформацію щодо конкурсу Ви знайдете тут: <http://www.daad.de/hochschulen/wiederaufbau/demokratie/14487.de.html>

DAAD, Інформаційний центр у Києві, видання 14 | 2010

20 практикантів на
шляху до Берліна

Цього року Посольство Німеччини знову запрошує молодих українських державних службовців на два тижні до Берліна. „Програма обміну високого рівня“ – це пропозиція, запропонована не лише Україні. Вона включає стажування у структурних підрозділах Федерального міністерства закордонних справ та супровідну програму з політичних питань та аспектів організації управління і функціонування німецьких органів державної влади.

Претендентами на участь можуть бути українські державні службовці віком до 40 років, які володіють англійською мовою.

Інформація сайту посольства Німеччини в м. Київ:
<http://www.kiew.diplo.de>

Інформаційний центр DAAD у Києві тепер на Facebook

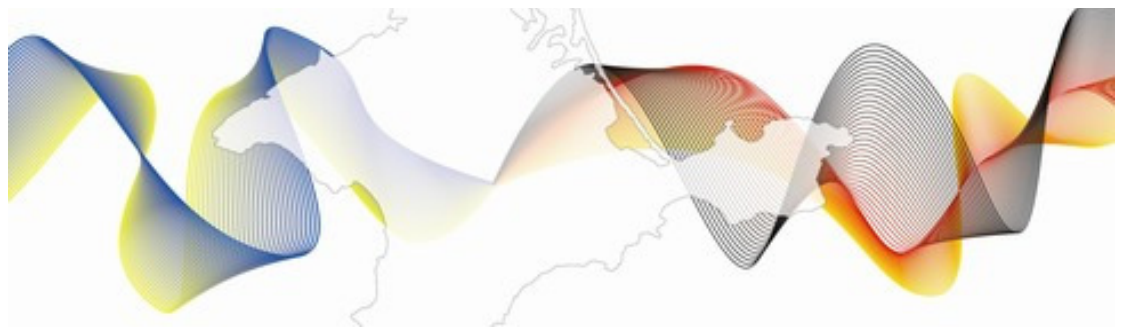
Приєднуйтеся до нас на Facebook та дізнавайтеся про всі новини одразу! Окрім великої кількості стипендійних програм, які пропонуються німецькими науковими установами або університетами, ми будемо розмішувати також інформацію про цікаві заходи, семінари та можливості навчання та проведення досліджень у Німеччині. Завдяки нашій сторінці на Facebook ми можемо інформувати

зацікавлених безпосередньо і без жодних часових затримок.

Шукайте нас по електронній пошті
projekt@daad.org.ua.

Заходи щодо німецької культури і літератури у Сімферополі, Керчі, Євпаторії та Ялті

З 4 до 8 жовтня в рамках "Днів Німеччини в Криму" у Сімферополі, Керчі, Євпаторії та Ялті будуть прочитані доповіді про німецьку культуру і літературу, спільно організовані університетами-партнерами із Сімферополя та Дуйсбург-Ессена. Передбачені такі презентації:

- Проф. д-р Руппрехт С. Баур (фахова дисципліна "Німецька мова як іноземна", Університет Дуйсбург-Ессен): "Від аспірину до Цейсса – німецькі винаходи, які змінили наш світ."
- Д-р Андреас Ерб (фахова дисципліна "Німецька література", Університет Дуйсбург-Ессен): "Рурська область у короткометражному фільмі." Студентські бачення.

- Проф. д-р Ебергард Кросс (фахова дисципліна "Географія", Рурський університет м. Бохум): "Нова Рурська область – модель структурних перетворень у Європі."
- Норберт Шойер (письменник): "Історії з німецького повсякдення."

Презентації та дискусії вестимуться німецькою мовою.

Подальша інформація: www.kiew.diplo.de/Vertretung/kiew/uk/Deutsche_20Tage_20Krim/Germanistische_20Konferenzen/germ_konferenzen_ukr.html

DAAD, Інформаційний центр у Києві, видання 14 | 2010

Менторська
програма для
іноземців
Університету ім.
Гумбольдта

Університет ім.
Гумбольдта м. Берлін
пропонує програму
першої допомоги для
нових іноземних
студентів. При цьому
німецькі студенти мають
допомагати іноземцям.
В рамках цієї програми
вирішуються наступні
питання:

1. Допомога в перші
дні у новому місті:
 - зустріч в аеропорту;
 - пошук кімнати;
 - інформація про
транспорт...
2. Знайомство зі
структурою ВНЗ:
 - їдальня;
 - бібліотеки;
 - студмістечко...
3. Підтримка в процесі
навчання
 - план занять;
 - реферати;
 - домашні роботи...

Студенти, які
зацікавлені у пошуці
фахового ментора у
своєму інституті або які
мають бажання
безкоштовно займатися
менторством, можуть
реєструватися в
менторській програмі
FAMOS.
www.international.hu-berlin.de

Міжнародні стипендії в сфері захисту навколишнього середовища для молодих керівників з країн, що розвиваються

За допомогою цієї стипендійної програми фонд Александра фон Гумбольдта надає підтримку молодим керівникам з країн, що розвиваються, та країн з перехідною економікою, які працюють в науці або економіці, державних або приватних організаціях в сфері захисту ресурсів та навколишнього середовища.

Щорічно підтримуються близько 20 пошукачів. Вони приїждять до Німеччини на один рік, щоб провести разом із самостійно обраним німецьким колегою проект, який буде слугувати обміну знаннями, методами та технологіями. Метою програми є побудова довготривалої співпраці між німецькими та іноземними експертами, які працюють разом, щоб подолати наслідки зміни навколишнього середовища. Стипендії фінансуються з коштів міжнародної ініціативи Федерального міністерства із захисту навколишнього середовища Німеччини (BMU).

Передумови

- На момент подання заяви має пройти не більше 12 років з моменту отримання диплома (бакалавр або вище);
- наявність подальшої академічної або професійної підготовки або великого досвіду роботи у відповідній сфері;

- запрошення від німецького колеги;
- самостійно підготовлений план стажування та досліджень в сфері захисту ресурсів та захисту навколишнього середовища, узгоджений з німецькою колегою за змістом і часом;
- керівні здібності.

Стипендія включає:

- щомісячну стипендію в розмірі 2150 - 2750 євро;
- спільні заходи: багатотижневий вступний семінар, підвищення кваліфікації та заключна зустріч;
- одно - двомісячний інтенсивний курс німецької мови;
- доплата на перебування членів сім'ї та на дорожні витрати.

Кінцевий строк подання документів — **15 грудня 2010 року**.

Стипендія розпочинається **1 вересня 2011 року**.

Формуляр-заяву та подальшу інформацію Ви знайдете тут: www.humboldt-foundation.de/IKS

DAAD, Інформаційний центр у Києві, видання 14 | 2010

**Програма DAAD
„Підтримка
інтеграції іноземних
студентів“ (PROFIN)**

Програма охоплює широкий спектр заходів, основною метою яких є інтеграція іноземних молодих спеціалістів в навчальний процес та їхня подальша підтримка під час навчання. Завдяки цьому має підвищитися навчальна успішність, а також налагодитися довготривалий зв'язок серед висококваліфікованих спеціалістів у Німеччині. Чим більше студенти будуть відчувати себе частиною університету та суспільства, тим вірогідніше те, що вони зможуть встановити добрі взаємозв'язки з Німеччиною.

Докладна інформація про програму:

[www.daad.de/
hochschulen/
betreuung/
profin/09239.de.html](http://www.daad.de/hochschulen/betreuung/profin/09239.de.html)

**60-річний ювілей повторного заснування
Німецької служби академічних обмінів (DAAD)**

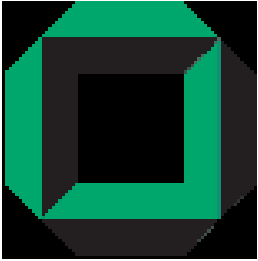
5 серпня 1950 року Німецька служба академічних обмінів (DAAD) була повторно заснована під керівництвом ректора Боннського університету. Таким чином, через 5 років після нищівного нацистського режиму німецькі університети зробили спробу пробитися через політичну та моральну ізоляцію та повернути колишні міжнародні зв'язки. Обмеженого бюджету спочатку вистачало на підтримку приблизно 300 студентів та практикантів. На сьогодні Німецька служба академічних обмінів (DAAD) надає підтримку щорічно майже 70.000 німецьким та іноземним студентам та науковцям. За весь час з повторного заснування DAAD було підтримано загалом понад 1,5 мільйонів німців та іноземців. Це найбільші у світі показники успішної історії розвитку.

На сьогодні DAAD має 14 представництв та 50 інформаційних центрів у всьому світі. Вже протягом довгого часу діяльність DAAD виходить за межі розподілу стипендій: DAAD

підтримує міжнародні стратегії розвитку ВНЗ, займається міжнародним маркетингом для освітньої та дослідницької роботи, підтримує країни, що розвиваються, у створенні нових конкурентоспроможних вищих навчальних закладів, забезпечує вивчення німецької мови за кордоном, впливає на політику культури, освіти та стабільного розвитку. Цьому сприяють також понад 250000 колишніх стипендіатів у всьому світі.

Починаючи з першого липня, DAAD очолює новий президент — проф. д-р Сабіне Кунст. Її найперша ціль полягає в тому, щоб кожен другий німецький студент за період свого навчання провів деякий час за кордоном. Також вона прагне підвищити річну квоту іноземних студентів у Німеччині з 250000 до 300000. Крім того, Німеччина має активізувати наукову діяльність у питаннях всесвітніх вимог до клімату, води та харчування. Що це принесе? Нові фахові перспективи, більш прозору діяльність у світі з цих питань, а також нові наукові можливості.

Спілка молодих дослідників (YIN)

Технологічний інститут м. Карлсруе поставив собі за мету залучити висококваліфікованих спеціалістів з усього світу, передусім з науково-технічної галузі, до Карлсруе та запропонувати їм тут привабливі умови праці. Численні молоді вчені, які завдяки визначним дослідницьким здобуткам вже довели свою перевагу, стали співробітниками Інституту. Члени YIN проводять власні, профінансовані третьою стороною наукові проекти у різних сферах та несуть особисту відповідальність за персонал як керівники робочих груп. Крім того, вони вносять значний вклад у викладання в Технологічному Інституті м. Карлсруе. Членам спілки пропонується обширна програма підвищення кваліфікації, яка допомагає їм впровадити майбутні керівні проекти в долідження, викладання або на підприємствах.

Детальна інформація про спілку:

www.yin.kit.edu/index.php

Навчання у магістратурі в Німеччині. Український досвід

1. Навчання на Спільному факультеті машинобудування

Я, Павло Липовка, є випускником Спільного факультету машинобудування НТУУ «КПІ» та Університету ім. Отто-фон-Геріке м. Магдебург (Німеччина). Під час навчання на цьому факультеті я провів чотири роки в НТУУ «КПІ», де успішно захистив диплом бакалавра, а наступні два роки за підтримки DAAD навчався у Німеччині. На Спільному факультеті зі мною навчалися ще 4 студенти. Під час навчання ми брали участь у двох мовних практиках: у м. Алушта після 2-го курсу та у м. Магдебург після третього. Після 4 курсу ми вп'ятох успішно склали пробний іспит DSH у Києві під контролем викладачів з Німеччини та отримали змогу поїхати на подальше навчання до м. Магдебург. Завдяки тому, що організація DAAD підтримує співпрацю українських та німецьких університетів, ми змогли отримати стипендію DAAD на весь період нашого перебування за кордоном. Результатом мого шестирічного навчання стало отримання подвійного українсько-німецького диплому магістра (Master of Science).

2. Подання документів та вступ до Університету м. Магдебург

Детальніше хочу зупинитися на моєму перебуванні у Німеччині та аспектами, пов'язаними з його організацією. Перед вступом до Магдебурзького університету ми мали скласти іспит з німецької мови DSH, який є головною вимогою для навчання іноземців у Німеччині. Після цього я подав до секретаріату іноземних студентів пакет документів для вступу до університету. До нього входили переклад мого диплому бакалавра, довідка про страхування, підтвердження з гуртожитку про реєстрацію, довідка про

успішне проходження мовного іспиту, а також копія паспорту з діючою візою. До речі, щодо гуртожитку.

Організація гуртожитків не залежить від університету, тому місця в гуртожитках необхідно бронювати заздалегідь, бо місць вистачає не для всіх бажаючих.

3. Особливості навчання в німецькому ВНЗ

Отже, після прийняття до університету розпочалося навчання. Зимовий семестр починається в Німеччині у жовтні, а закінчується у січні. Літній триває відповідно з квітня до липня. Процес навчання є відмінним від українського: студенти мають більше свободи у виборі предметів, вони мусять також багато самостійно працювати у бібліотеці. Всі спеціальності є більш широко-профільними, аніж в Україні. Наприклад, в «КПІ» я займався лише конструюванням верстатів та пристроїв, а в Німеччині, окрім цього, вивчав ливарну та зварювальну техніку. Взагалі, незвичною була онлайн-реєстрація для відвідання лекцій, лабораторних робіт, а

DAAD, Інформаційний центр у Києві, видання 14 | 2010

Стипендії академії
Schloss Solitude
2010

З 1 липня 2010 року розпочинається прийом документів на стипендії від Академії Schloss Solitude м. Штутгарт. Вже втринадцяте протягом 20 років виділяється близько 65 стипендій на стажування тривалістю від 6 до 12 місяців. З 1990 року Академія Schloss Solitude, яка є державним фондом, фінансує з коштів федеральної землі Баден-Вюртемберг молодих митців та представників науки та економіки. З того часу Академія стала центром міжнародної мережі. Понад 900 стипендіатів з більше ніж 100 країн приїждять сюди, щоб реалізувати свої ідеї та підвищити кваліфікацію. Академія дає чудову можливість інтенсивно поєднувати мистецькі та наукові дисципліни.

**Кінцевий строк
подання документів -
31 жовтня 2010**

Детальна інформація про програму: http://www.akademie-solitude.de/410_fellowship_could.php

При цьому важливо не «прогавити» строки реєстрації, адже в цьому випадку студенти вимушені відвідувати курс у наступному семестрі, що подовжує час навчання. Лабораторні роботи в університеті проводилися з використанням нових пристроїв та вимірювальної техніки, ми мали можливість працювати з ними самостійно, що особливо важливо для технічних спеціальностей.

4. Організація дозвілля студентів

У вільний час ми контактували з іншими студентами, які приїждять до Німеччини за різними програмами, в тому числі і DAAD, - з Болгарії, США, Росії та Німеччини. У студмістечку постійно організовувалися вечірки для іноземних та німецьких студентів. На дозвіллі деякі студенти подорожували Німеччиною та Європою, я намагався займатися спортом та проводити час з німецькими друзями. Спорт є невід'ємною частиною життя студентів у Німеччині. Спорт займаються всі, навіть аспіранти та викладачі. Я обрав легку атлетку та футбол. Кожен бажаючий може знайти собі щось до вподоби: танці, театр, балет, гімнастика, йога, паркур, лижі та багато інших пропозицій, більшість з яких є безкоштовними.

5. Магістерська робота в Німеччині. Критерії виконання

Протягом перших двох семестрів в університеті я відвідував лекції та лабораторні, складав сесії. На третьому семестрі виконувалася моя магістерська робота. Спочатку я вибрав керівника роботи, так званого «батька» (Doktorvater). Для написання роботи студент отримує приблизну тему і має самостійно підготувати огляд літератури з теоретичними відомостями та спланувати експерименти. Керівник допомагає своїми порадами, але майже повна відповідальність за роботу лежала на мені. Я домовлявся з робітниками

кафедри щодо проведення випробувань, з лаборантами - щодо вимірювань, а також постійно консультувався з аспірантами та науковими співробітниками щодо порядку проведення етапів роботи. Захист магістерських робіт є непересічною подією на факультетах, кожен студент отримує окремо певний день та час для свого захисту. На ньому присутні зазвичай всі співробітники кафедри, а також представники інших кафедр.

6. Невеликий підсумок

Завдяки навчання у Німеччині в рамках спільного Україно-німецького Факультету машинобудування за фінансової підтримки DAAD я значно поглибив знання у своїй спеціальності, отримав багато практичних навичок роботи на нових верстатах та обладнанні, а також здобув основні професійні та моральні якості, необхідні для успішної роботи на підприємствах України та Німеччини. Ну, а найголовніше - я познайомився з дівчиною, яку покохав!